



Souboj tří pošťáků

Po měsících netrpělivého očekávání mohou uživatelé konečně začít používat Thunderbird 2.0 – a seznam jeho novinek rozhodně není krátký. Jak si povede ve srovnání s klientem M2, vestavěným v prohlížeči Opera? Jak zvětšil svůj náskok před dosluhujícím Outlook Expressem? A jakým směrem se bude ubírat? *Jiří Macich ml. jirka.macich@macich.net*

V tomto článku najdete

Novinky pro Thunderbird 2.0

Proč se vyhnout Outlook Expresu

Rozšíření pro Thunderbird

Pošťáci a RSS

Outlook Express je žalostně zastaralý a jeho nástupce Windows Mail je vhodný jen pro uživatele nového systému Windows Vista. Na následujících řádcích vám prozradíme, v čem je Thunderbird lepší a proč zvolit právě tento produkt. Uživatelům Opery s vestavěným poštovním programem M2 zase poradíme, zda má smysl provozovat další specializovaný program pro poštu.

V každém případě je již na počátku jasné, že Thunderbird pozvolna opouští řady jednoduchých poštovních klientů pro nenáročného uživatele a míří do „středního proudu“.

Začínáme: Příjem a odesílání pošty

Základní činností poštovních klientů je samozřejmě příjem a odesílání pošty. V tomto ohledu pochopitelně mezi testovanými

programy žádný zásadní rozdíl nenajdete. Všechny totiž podporují protokoly POP3 a IMAP pro příjem pošty, takže s drtivou většinou e-mailových služeb zvládnou spolupracovat. Celá trojka podporuje šifrovanou komunikaci s poštovním serverem, změnu čísla portu nebo volitelné ověření uživatele při odesílání e-mailů, takže ani u mailserverů s exotičtějšími požadavky na nastavení klienta by neměl nastat žádný problém.

Všechny tři testované programy podporují také diskusní skupiny. Outlook Express umožní navíc pracovat se schránkou zřízenou u služby Windows Live Hotmail, jejíž nová verze byla nedávno spuštěna i v češtině. Thunderbird se s Hotmailem domluví jen přes nadstandardní rozšíření. M2 nabízí i vlastní freemailovou službu Opera Web Mail, která je však vzhledem ke svým parametrům naprosto nezajímavá.

Pokud potřebujete vybírat poštu z více schránek, není to pro žádný z testovaných programů problém. Nemusíte mezi nimi přepínat nebo něco podobného. Pošta se ze všech zadaných serverů stahuje najednou, anebo můžete prostřednictvím tlačítka na panelu nástrojů vybrat jen konkrétní schránku. Problém nenastává ani v případě potřeby

odesílat poštu z více adres – například z osobní a pracovní. Stačí si jen při psaní nového e-mailu vybrat požadovaný účet z nabídky.

Když už je řeč o psaní e-mailů, za zmínku stojí funkce pro rychlou odpověď, kterou nabízí M2. Přimo pod náhledem na doručený e-mail ve výpisu složky naleznete řádek pro sepsání krátké odpovědi a hned vedle něj tlačítko pro odeslání. Zní to jako detail, ale jde o šikovnou pomůcku...

Pryč s chaosem v poště, třídíme e-maily

Pokud si chcete ve své korespondenci udržet přehled, určitě se vyplatí její třídění. Pod tímto pojmem si vývojáři dlouho představovali pouze různé složky. V této oblasti se tak už projevuje stáří Outlook Expresu, který nabízí právě jen zmiňované základní třídění pošty do klasických složek. Můžete si v něm vytvořit nové složky, přidávat podsložky a pomocí filtrů do nich automaticky třídit příchozí poštu. To je ale v současnosti už opravdu málo.

Thunderbird má filtry o něco propracovanější, navíc umožňuje filtrovat i dříve uloženou poštu, nikoliv jen tu nově příchozí. Stačí ve zvolené složce spustit požadovaný filtr. Vedle toho podporuje →



Najdete na Chip DVD M2/Opera 9.2 freeware ■ Mozilla Thunderbird 2.0 freeware

→ dnes tolik populární nálepky (štítky). Dříve si uživatel mohl vybrat jen z několika předdefinovaných štítků, ale od verze 2.0 je možné vytvářet i vlastní štítky, jako to umí třeba Gmail nebo Centrum Mail. Tuto funkci lze jen pochválit, protože pokud si zvyknete štítky používat, brzy zjistíte, jak příjemnější každodenní orientaci v poště.

V poštovním klientu M2, vestavěném v prohlížeči Opera, jsou filtry kombinací samotného filtrování a systému nálepek. Filtry zde fungují i jako jakési virtuální složky, kde se zobrazují všechny vyhovující zprávy neohledně na své fyzické umístění. V tomto podání tedy slouží jen pro třídění pošty. V OE a TB mají filtry podstatně mocnější funkci a lze pomocí nich určit i nakládání s poštou, jako je třeba přeposílání či odeslání automatické odpovědi.

Vedle filtrů, resp. spíše nálepek najdete v M2 také tzv. příznaky, díky nimž si můžete označit e-maily, které jsou pro vás cenné nebo na které máte odpovědět. Příznaků je celkem sedm a bohužel nelze přidat vlastní. Trochu tedy připomínají zpracování štítků ze starších verzí Thunderbirdu. Autoři M2 prostě vzali klasické filtry a koncept nálepek a vypracovali vlastní neotřelý způsob třídění pošty. Nutno dodat, že dost diskutabilní. Originalita za každou cenu se prostě ne vždy vyplácí.

Naopak jako velmi dobrý nápad se jeví zobrazení všech nepřetčených e-mailů v jednom přehledu, a to navzdory jejich skutečnému umístění v různých složkách. Plusové body si u M2 poznamenáváme také za možnost třídění pošty podle typu přílohy (dokumenty, obrázky, audio, video nebo archivy).

Hledání zatoulaných e-mailů třikrát jinak

Přes sebelepší třídění pošty je občas nutné rychle najít konkrétní e-mail. Právě proto všechny tři testované programy nabízejí funkci pro prohledávání uložené pošty. Co se týká hledání e-mailů, v základních rysech se tři testované programy neliší.

V Outlook Expressu je však nutné pro vyhledávání otevřít zvláštní okno. Jeho konkurenti nabízejí přímo na panelu nástrojů vyhledávací políčko, podobně jako je tomu u moderních webových prohlížečů. M2 zobrazuje vyhovující e-maily už při psaní několika prvních znaků zadávaného dotazu.

Kladem M2 a Thunderbirdu je podpora virtuálních složek reprezentujících výsledky hledání. Kdykoliv se tak můžete k výsledkům hledání vrátit, aniž byste museli znovu zadávat dotaz a čekat, než program projde doručené e-maily.

ROZŠÍŘENÍ PRO THUNDERBIRD

Ještě praktičtější, rychlejší a bezpečnější...

Chybí vám v novém Thunderbirdu nějaká funkce? Možná ji najdete v našem přehledu rozšíření...

Contacts sidebar – přidává do hlavního okna panel s kontakty z adresáře, jak jsou na něj zvyklí uživatelé jiných klientů včetně Outlooku Expressu. Obsahuje i funkci pro prohledávání kontaktů. (<https://addons.mozilla.org/cs/thunderbird/addon/70>)

Quote colors – barevně zvýrazní hierarchii jednotlivých odpovědí pro vyšší přehlednost. Při delší výměně e-mailů a následných odpovědí neocenitelný pomocník. (<https://addons.mozilla.org/cs/thunderbird/addon/170>)

Nokia synchronization – teoretická podpora synchronizace adresáře s mobily Nokia přes kabel, Bluetooth nebo infraport. V praxi bohužel ne vždy funguje spolehlivě. (<https://addons.mozilla.org/cs/thunderbird/addon/4075>)

Attachment extractor – Velmi praktické a dost oblíbené rozšíření, které z vámi vybraných e-mailů vyextrahuje přílohy. Volitelně pak můžete e-maily rychle smazat nebo hromadně označit jako přečtené. (<https://addons.mozilla.org/cs/thunderbird/addon/556>)

Enigmail – přidává podporu pro šifrování odesílaných e-mailů pomocí openpgp. Vedle samotného rozšíření si ještě musíte z <http://www.gnupg.org> stáhnout gnupg, jinak nebude fungovat. (<https://addons.mozilla.org/cs/thunderbird/addon/71>)

Signature switch – přidává do editoru nových zpráv jednoduchý přepínač pro výběr automatického podpisu, který má být použit. Ideální, pokud najednou pracujete s osobní a pracovní poštou. (<https://addons.mozilla.org/cs/thunderbird/addon/611>)

Birthday reminder – pomůcka pro upozornění na blížící se narozeniny vašich blízkých. Data čerpá z adresáře, nemusíte je zadávat znovu. Zobrazuje i zbývající počet dní do narozenin. (<https://addons.mozilla.org/cs/thunderbird/addon/3680>)

Minimizetotray – malé, ale šikovné rozšíření, které přidává možnost minimalizace Thunderbirdu do oznamovací oblasti. Neustále spuštěný Thunderbird tak zabírá minimum místa na hlavním panelu Windows. (<https://addons.mozilla.org/cs/thunderbird/addon/2110>)



Klient	Outlook Express 6 SP2	M2 (Opera 9.21)	Mozilla Thunderbird 2.0
Oficiální web	http://support.microsoft.com/oex	www.opera.com/products/desktop	www.mozilla.com/en-US/thunderbird/
Podporované systémy	Pouze Windows XP s SP2	Windows, Linux, MacOS a další	Windows, Linux a MacOS
Česká lokalizace	● (oficiální)	● (oficiální)	● (oficiální)
Vlastnosti poštáka			
Možnosti příjmu pošty	POP3, IMAP a Hotmail	POP3, IMAP a Opera Web Mail	POP3, IMAP a Gmail
Podpora více účtů	● (odeslání i příjem)	● (odeslání i příjem)	● (odeslání i příjem)
Podpora diskusních skupin	●	●	●
Organizace e-mailů	Do složek	Do složek a dále příznaky, přílohy a nálepky	Do složek a nálepky
Vyhledávání e-mailů	●	●	●
Ukládání výsledků hledání	-	● (automaticky)	● (volitelně)
Uživatelské filtry	●	● (částečně)	●
Příslušenství			
RSS čtečka	-	● (součást Opery)	● (s podporou podcastingu)
Hlavní ochrana před spamem	Jen základní blacklist	Učící se filtr	Učící se filtr
Ochrana před phishingem	-	● (součást Opery)	●
Adresář, kalendář	● / -	● / - (rozšíření)	● / - (rozšíření)

Klady	M2/Opera (9.2)
	Součást prohlížeče, žádný další program navíc.
	RSS čtečka vestavěná rovněž v Opeře.
	Ochrana před phishingem, učící se antispam.
	Funkce pro rychlou odpověď přímo z náhledu.
	Rychlé hledání v poště, ukládání výsledků hledání.
	Možnost psaní krátkých poznámek.
	Výpis nepřetčených mailů např. složkami.
	Zobrazení e-mailů ve složkách i po vláknech.
Zápory	M2/Opera (9.2)
	Nezvyklé a místy chaotické funkce pro třídění pošty.
	Po přístup k e-mailu musíte spouštět celou Operu.

Klady	Mozilla Thunderbird (2.0)
	Nálepky pro snadné třídění pošty.
	RSS čtečka s podporou podcastingu.
	Ochrana před phishingem, učící se antispam.
	Snadná změna vzhledu pomocí skinů.
	Možnost doplnit nové funkce pomocí rozšíření.
	Rychlé hledání v poště, ukládání výsledků hledání.
	Kontrola pravopisu včetně českého slovníku.
Zápory	Mozilla Thunderbird (2.0)
	O něco komplikovanější ovládání, které už vyžaduje trochu přemýšlení.

Klady	Outlook Express (6 SP2)
	Intuitivní ovládání vhodné i pro začátečníky.
	Přímá podpora pro Windows Live Hotmail.
	Žádné novoty – potěší konzervativní uživatele.
	Podpora ze strany Windows Desktop Search.
Zápory	Outlook Express (6 SP2)
	Starý, již se nevyvíjející program.
	Zaostává za současnými trendy (štítky, RSS).

→ **Bezpečnost: Proti spamu a phishingu**

Jak moc velkým problémem je spam, to jistě není třeba zdůrazňovat. Jeho podíl ve veškeré korespondenci činí už 96 procent! Outlook Express je proti spamu bezbranný. Pokud máte to štěstí a mnoho spamu vám nechodí, možná ještě pomohou filtry, ale to je vedle jednoduchého blacklistu vše, co staříčký Outlook Express nabízí. Jinak se musíte spolehnout na filtrování na straně serveru nebo na samostatné nástroje třetích stran (za zmínku stojí například plug-in SpamFighter).



PRAKTICKÝ POMOČNÍK: Thunderbird není jen pošťák, ale i šikovná RSS čtečka.

Moderní Thunderbird a M2 samozřejmě disponují učícím se antispamovým filtrem, který si vy sami můžete vycvičit dle potřeby, takže se minimalizuje riziko, že regulérní zpráva spadne do koše s nevyžádanými e-maily. Bohužel účinnost těchto filtrů už není taková jako kdysi. Stoupá totiž podíl obrázkového spamu a na ten jsou podobné filtry zatím krátké. Navíc spammeři často kromě reklamního sdělení vloží do e-mailu i nějaký text okopírovaný například z Wikipedie (včetně české mutace), což dokáže zmást i učící se filtry.

Stále větším problémem se stává phishing, zvláště když už se podvodné e-maily objevují celkem pravidelně i v češtině. Outlook Express proti němu žádnou obranu nemá, s tou Microsoft přišel až ve Windows Mailu, určeném pro Vista a zmíněném již v úvodu. Thunderbird má phishingový filtr už delší čas a nedávno s ním přišli i vývojáři Opery. V obou případech se filtry dočkaly veskrze pozitivního hodnocení.

RSS čtečka: Buďte stále v obraze

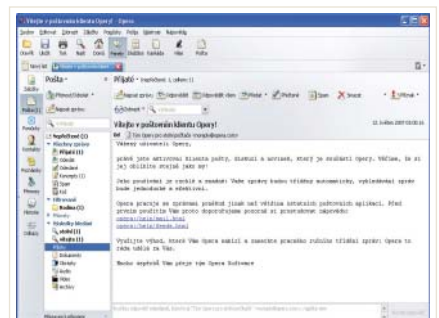
RSS čtečku dnes s trochou nadsázky naleznete v každém programu, což platí dvojnásob u e-mailových klientů a webových prohlížečů. V Outlook Expressu byste ji však hledali marně. Když se pracovalo na jeho poslední verzi, technologie RSS nebyla zdaleka tam, kde je dnes.

Thunderbird (na rozdíl od rodného bratra Firefoxu) disponuje plnohodnotnou RSS čtečkou včetně podpory podcastingu. RSS čtečku mají po ruce i uživatelé M2. Stačí v Opeře kliknout na patřičné tlačítko na sidebaru...

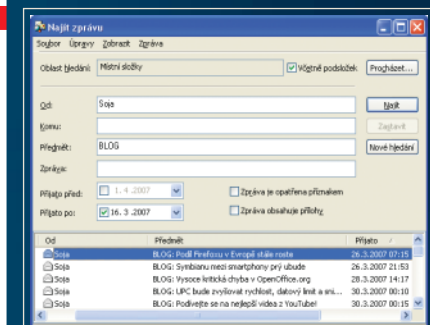
V obou případech jde o celkem dobře implementované RSS čtečky a většinu uživatelů by měly stačit.

Který z klientů je vítězem?

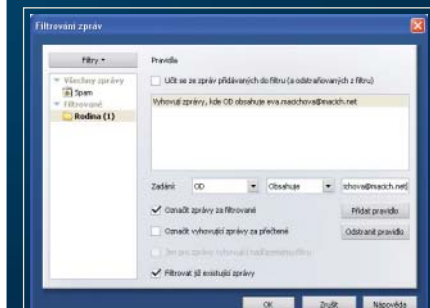
Outlook Express to rozhodně není – jeho stáří je na něm znát. Nesnaží se už ani sledovat aktuální trendy a současně potřeby na poli bezpečnosti a ochrany soukromí. Při-



NEJEN BROWSER: M2 je poštovní klient vestavěný přímo do prohlížeče Opera.



HLEDÁNÍ: I Outlook Express umí celkem slušně prohledávat uloženou poštu.



CHAOS: Filtry a nálepky se v M2 spojují, ovšem toto spojení není vždy úplně ideální...

zřejmě si, že Microsoft nechal své zákazníky využívající starší verze Windows na holičkách. Vývoj Outlooku Expressu ukončil a Windows Mail ponechal jako výsadu Visty. Je tedy nejvyšší čas porozhlédnout se po jiném programu.

Uživatelé Opery mají po ruce vestavěný poštovní program M2. Špatný klient to rozhodně není, někdy si však až škodí přílišnou snahou o originalitu. Navíc integrace do prohlížeče má vedle výhod i nevýhody, a pokud zrovna nefandíte Opeře, asi těžko si ji budete chtít spouštět vždy, když budete potřebovat pracovat s elektronickou poštou.

Thunderbird opět vychází z testu jako vítěz. Má vše, co by si středně náročný uživatel mohl přát, a pokud by vám něco chybělo, jsou tu rozšíření. Nové funkce Thunderbird nijak násilně nevnucuje. Nemusíte třeba třídit poštu pomocí nálepek – pokud vám stačí složky, tento klient nemá nic proti. Nepotřebujete-li RSS čtečku, nebude vám tento nástroj nikde překážet.

Nová verze Thunderbirdu, tedy verze 2.0, představuje opět posun vpřed. Svého času vypadal nadějně čínský klient Foxmail, jeho noví autoři však poněkud zanedbávají čínsky nehovořící svět, a i to upevňuje mezi střední třídou e-mailových programů pozici Thunderbirdu.

Svým způsobem je ale možná trochu škoda, že Thunderbird pozvolna opouští řady jednoduchých klientů pro každého. Není už alternativou základního Outlooku Expressu, ale stává se z něj lepší střední cesta. Jiří Macich ml